Stuk **363** (1999-2000) – Nr. 2

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

29 juni 2000

ONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg

VERSLAG

namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heren Johan Weyts en Jacques Laverge

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer André-Emiel Bogaert.

Vaste leden :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Jan Laurys, Eddy Schuermans, Johan Weyts ;

de heren Jacques Laverge, Didier Ramoudt, Cis Schepens, Jul Van Aperen ;

de heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans Wymeersch ;

de heren Robert Voorhamme, Chokri Mahassine ;

de heer Jos Stassen ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Plaatsvervangers :

de heren Johan De Roo, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jef Van Looy ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, André Moreau ;

de heren Jean Geraerts, Jan Penris, Miel Verrijken ;

de heren Jacky Maes, Leo Peeters ;

mevrouw Veerle Declercq ;

de heer Jan Loones.

Namen eveneens deel aan de discussie :

de heren André Denys en Eric Van Rompuy (R.v.O. art. 21, punt 3).

Zie :

363 (1999-2000)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING EN MEDIA 4

II. PROCEDUREEL DEBAT OVER DE ORGANISATIE VAN HOORZITTINGEN 7

III. ALGEMENE BESPREKING 8

A. Vragen en opmerkingen van de leden 8

1. Interventie van de heer Eric Van Rompuy 8
2. Interventie van de heer Jacques Laverge 9
3. Interventie van de heer André Denys 10
4. Interventie van de heer André-Emiel Bogaert 11
5. Interventie van de heer Robert Voorhamme 12
6. Interventie van de heer Jos Stassen 13

B. Repliek van minister Dirk Van Mechelen 13

1. Chronologie 13
2. Voorwaarden voor de privatisering 14
3. Reductie van de overheidsparticipatie tot 25 percent + 1 15
4. Aanwending van de middelen 16
5. De derde functie van de GIMV 16
6. Aanpassing van de statuten 16
7. De sturingsmogelijkheid van de overheid 16

IV. DE TWEEDE RONDE IN DE ALGEMENE BESPREKING 16

A. Reactie van de heer Eric Van Rompuy op het antwoord van de minister 16

1. Het belang van de GIMV voor de Vlaamse economie 16
2. Mogelijke controle van de overheid op de geprivatiseerde GIMV 17

B. Repliek van minister Dirk Van Mechelen 18

1. Timing 18
2. Toekomstige rol van de GIMV voor de Vlaamse economie 18
3. De draagwijdte van het ontwerp van decreet 18
4. De sturingsmogelijkheid van de overheid 19
5. De internationalisering van de GIMV 19
6. Conclusie 19

V. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING 19

VI. EINDSTEMMING 19

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme besprak op 26 juni 2000 het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg.

Voorafgaandelijk aan de bespreking en goedkeuring van dit ontwerp van decreet werd in de Commissie tijdens besloten zittingen uitvoerig van gedachten gewisseld met de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) over haar belangen in de GIMV. Voor de retro-acten en het verslag van deze vergadering wordt verwezen naar *Parl. St.* Vl. Parl., 1999-2000, 260/nr. 1.

Op 27 april 2000 werd vervolgens in de Commissie, ter opvolging van deze vergadering, een gedachtewisseling gehouden met een delegatie van de GIMV en eventuele andere deskundigen over de ontwikkeling van de Europese markt voor risicodragend kapitaal en een toelichting bij de positie van de belangrijkste spelers.

Voor de retro-acten en het verslag van deze vergadering wordt verwezen naar *Parl. St.* Vl. Parl., 1999-2000, 289/nr. 1.

Volledigheidshalve kan eveneens worden verwezen naar de bespreking in de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting over het Verslag van het Rekenhof over het nazicht van de rekeningen van de NV Participatiemaatschappij Vlaanderen voor de periode van 31 juli 1995 tot 31 december 1998. Het verslag hierover is opgenomen in *Parl. St.* Vl. Parl., 1999-2000, 37-A/nr. 1.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, RUIMTELIJKE ORDENING EN MEDIA

De minister licht het ontwerp van decreet toe als volgt. De regeringsverklaring van 13 juli 1999 voorziet de verdere privatisering van de GIMV. Op pagina 22 wordt gesteld dat :

"In de regel kan de markt in Vlaanderen het nodige kapitaal voor bedrijfsinvesteringen verzamelen. Een uitzondering moet gemaakt worden voor startende bedrijven en sommige aspecten van omschakeling naar een duurzame economie.

Privatiseringen kunnen worden doorgevoerd als aan volgende voorwaarden voldaan wordt :

* de overheid is bevoegd voor de normering en de controle ;

* de brede markt moet een kans krijgen. Dat betekent dat overheidsbedrijven waar mogelijk via een geleidelijke beursgang zo worden geprivatiseerd dat ongewenste overnames en monopolievorming moeten worden voorkomen ;

* de overheid kan beslissen in specifieke terreinen een sturingsmogelijkheid te behouden, zonder dat per definitie een meerderheidsparticipatie van de overheid veronderstelt ;

* de overheid moet taken kunnen opnemen in domeinen waar de markt faalt.

Binnen dit kader wordt de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen verder geprivatiseerd.".

De aandelen van de GIMV zijn thans voor 70 percent in bezit van de N.V. Vlaamse Participatiemaatschappij.

De Vlaamse Participatiemaatschappij heeft slechts 2 participaties in bezit : 70 percent van de Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (GIMV) en 100 percent van de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV). De resterende 30 percent van de GIMV berusten bij beleggers op de Brusselse Beurs.

VPM houdt haar aandelen GIMV aan tegen een boekwaarde van 18,9 miljard frank. Het geplaatst kapitaal van VPM is eveneens 18,9 miljard frank groot. De te bestemmen winst bedroeg over het boekjaar 1999 (1.01.99 tot 30.12.99) 758 miljoen frank, waarvan 720 miljoen frank dividend, 37,9 miljoen wettelijke reserve en 0,9 miljoen over te dragen winst.

De investeringsmaatschappij GIMV zelf stelt zich duidelijk, onafhankelijk en "zuiver" in de markt op. Haar activiteiten zijn het verschaffen van (minderheids)kapitaal voor groeiende bedrijven, voor innoverende ondernemingen en – af en toe – voor bijzondere projecten. Deze opstelling, en de inzet voor de ondernemingen waarin met de opgebouwde deskundigheid wordt geïnvesteerd, verklaren voor een groot deel het succes van de GIMV in haar natuurlijke thuismarkt.

De GIMV rapporteerde onder de beperkte consolidatie eind 1999, 915 miljoen euro balanstotaal, waarvan 564 miljoen euro financiële vaste activa aan historische kost of m.a.w. aan aanschaffingswaarde. Wanneer men dat vast actief aan marktwaarde schat komt men per 15 juni 2000 uit op 1.937 miljoen euro of 78,166 miljard frank en dit zonder rekening te houden met het bod van Callaghan Associates op Telenet.

Die belangrijke potentiële meerwaarde vindt zijn oorsprong in de opbouw van het vast actief dat verwijst naar het profiel van de portefeuille.

De GIMV onderscheidt zich door het feit dat de deelname in BARCO voor 25 percent bijdraagt in de marktwaarde van het actief en door het feit dat andere beursgenoteerde bedrijven in de portefeuille, nog eens voor 30 percent bijdragen. Dit is een uiterst liquide situatie, 55 percent van de vaste activa gewaardeerd tegen marktwaarde kan via de beurs gerealiseerd worden. Deze liquide situatie moet enigszins gerelativeerd worden door de afspraak van standstill in de Barco-participatie tot dit jaar.

De GIMV onderscheidt zich verder door het feit dat in het boekhoudkundig financieel vast actief de participaties in Telenet en Barco voor respectievelijk 16 percent en 12 percent tussenkomen.

De belangrijke en vrij geconcentreerde liquiditeit van de portefeuille enerzijds, het hoger dan normaal risico op twee participaties anderzijds, zorgen voor een atypisch profiel.

In een ideale wereld ware het wenselijk dat GIMV-profiel te normaliseren en conform te maken aan het marktgemiddelde alvorens aandelen van de GIMV te verkopen.

De GIMV beschikt over een ruime thesaurie van 275 miljoen euro. Haar winstgevendheid, 111 miljoen euro over het boekjaar 1999, en de vele verhandelbare aandelen in portefeuille, plus minus 1.000 miljoen euro, maken het voor de GIMV financieel mogelijk om haar jaarlijks investeringsritme van 200 miljoen euro in 1999 op te drijven tot 400 miljoen euro binnen enkele jaren. Ter nuancering dient gezegd dat winstgevendheid weliswaar voor meer dan 70 percent afhankelijk is van de meerwaarden die geboekt worden, en die nogal wat kunnen schommelen van jaar tot jaar. Toch lijkt de financiering van het vooropgestelde investeringsritme autonoom haalbaar. Zeker zolang het beursklimaat redelijk positief blijft en de industrie zich in toenemende mate door fusies en overnames aan de markt aanpast.

De eerste uitdaging voor de GIMV blijft het bereiken van investeringsopportuniteiten en toegang hebben tot voldoende kwalitatieve "deals".

Die uitdaging stelt de expansie van het werkgebied van de GIMV voorop. In Zuidoost-Azië is lokaal met een ploeg eigen mensen een hoopgevende, maar geleidelijke aanvang gemaakt. In Europa wordt gezocht naar overname van collega's. Het afspringen van de overname van Alpinvest, twee maanden geleden heeft alvast getoond dat op die weg niet enkel triomf te verwachten is. Het aantal passende en willige kandidaten voor overname in Europa is zeker niet groot.

Voor de bespreking van het overnamebod van de GIMV op alle uitstaande aandelen van Alpinvest in de Commissie wordt verwezen naar *Parl. St.* Vl. Parl. 1999-2000, nr. 15/5-E.

Dat de kandidaat-"klanten" van de GIMV vroeg of laat in hun eigen sector onder globalisatiedruk komen te staan hoeft geen betoog. Die klanten zullen verwachten dat de GIMV weet hoe op te treden in de diverse wereldmarkten.

Concurrenten die een internationale aanwezigheid hebben opgebouwd bezitten alvast een grote voorsprong. Hierbij verwijst de minister naar alle grote banken met een "equity"-arm, aan 3i, aan CVC. Om het geval van 3i toe te lichten, buiten hun 18 vestigingen in hun thuismarkt van het Verenigd Koninkrijk, houden zij 2 kantoren in Frankrijk, 5 in de Duitse Bondsrepubliek, 1 in Milaan, 1 in Nederland, 2 in Spanje, 1 in Japan, 1 in Boston (USA) en 1 in Singapore.

Het afstaan van de participatie van het Vlaams Gewest via de VPM in de GIMV biedt een unieke kans om de GIMV ruggesteun te verschaffen in haar internationalisatie die voor de GIMV van strategisch belang is. Vandaag is de GIMV reeds aanwezig in Azië met een eigen vestiging in Singapore en vertegenwoordigingen in Centraal- en Oost-Europa. Ook werd actief geïnvesteerd in de Verenigde Staten – zowel rechtstreeks als in hoogtechnologische fondsen – en in de meeste Europese buurlanden.

Vooral de Europese strategie zal in de komende jaren verder uitgebouwd moeten worden. Met dit doel voor ogen werd onlangs de Nederlandse buyoutspecialist Halder overgenomen voor 1,5 miljard frank. Halder heeft kantoren in Nederland, Duits-

land en België en wordt een gespecialiseerde divisie van de GIMV voor middelgrote bedrijfsovernames in Europa.

Deze uitbouw in een Europese is voor verschillende redenen noodzakelijk.

Investeringsmaatschappijen die succesvol willen blijven, zullen zich meer en meer moeten specialiseren. Het is alleen door specialisatie dat zij als professioneel en deskundig aandeelhouder in hoogtechnologische en snelgroeiende of internationaliserende ondernemingen een reële toegevoegde waarde kunnen leveren. Deze noodzakelijke specialisatie kan niet binnen de Vlaamse markt alleen worden gerealiseerd. Daarvoor is de Europese dimensie noodzakelijk.

De Europese dimensie zal de GIMV ook in Vlaanderen sterker maken. Dat is nodig want door de opkomst van de euro en de snelle groei van de markt van het private risico-kapitaal, wordt de concurrentie voor deals in Vlaanderen steeds maar groter.

De resultaten van het voorbije jaar bewijzen dat de GIMV zich in die concurrentiestrijd goed kan weren, maar in de toekomst zullen de grote internationale spelers nog meer naar de Vlaamse markt kijken omdat zij aangelokt worden door de technologische opportuniteiten op die markt.

Door de specialisatie en de Europeanisering kan de GIMV sterk blijven in Vlaanderen en meer toegevoegde waarde bieden aan de ondernemingen waarin geparticipeerd wordt.

De verkoop van GIMV-aandelen op de markt is noodzakelijk om de liquiditeit van het aandeel te vergroten. Een gemiddeld jaarvolume van 6000 per dag verhandelde aandelen met dagen waarop slechts 600 aandelen van de 7 miljoen publiek verspreide verhandeld worden, is niet van die aard om aandacht te krijgen van internationale beleggers.

De Vlaamse Participatiemaatschappij heeft als enige aandeelhouder het Vlaamse Gewest. Haar statuut, werking en controle wordt geregeld, zoals ook voor de andere Investeringsmaatschappijen in handen van het Gewest, door het decreet van 13 juli 1994 betreffende de herstructurering van de GIMV, Gimvindus, VMH, Mijnen en LIM en tot oprichting van het Limburgfonds en van de permanente werkgroep Limburg.

Om uitvoering te kunnen geven aan de regeringsverklaring dient voormeld decreet aangepast te worden, daar waar het stelt dat de Vlaamse regering aan de Vlaamse Participatiemaatschappij geen machtiging kan verlenen tot een verkoop van aandelen GIMV waardoor de deelneming van de Vlaamse Participatiemaatschappij zou dalen beneden de 50 percent + 1 der stemgerechtigde aandelen GIMV.

Thans wordt voorgesteld om het minimale deelnemingspercentage van de Vlaamse Participatiemaatschappij in de GIMV terug te kunnen brengen naar 25 percent + 1 van de stemgerechtigde aandelen en dat het Parlement ermee zou instemmen dat de Vlaamse regering hiertoe machtiging verleent, dit onder door haar te bepalen modaliteiten, tot gebeurlijke verkoop van de aandelen. Dit laatste mag niet tot gevolg hebben dat het aandeel van de Vlaamse Participatiemaatschappij zou dalen onder de grens van 25 percent + 1 der stemgerechtigde aandelen.

Zolang de Vlaamse Participatiemaatschappij 25 percent + 1 van de stemgerechtigde aandelen bezit is haar instemming vereist voor elke wijziging van de statuten van de GIMV : voor kapitaalverhogingen of verminderingen, wijziging van het maatschappelijk doel, fusies en splitsingen, verlenging van het toegestane kapitaal, wijziging van het aantal bestuurders, thans statutair vastgelegd op 13.

Aldus behoudt de Vlaamse Participatiemaatschappij als aandeelhouder en overeenkomstig de vennootschapswetgeving effectief zeggenschap m.b.t. het statuut en werking van de GIMV.

In deze optiek en gelet op een mogelijke verdere privatisering beneden de 51 percent is het aangewezen hoofdstuk II van het decreet van 13 juli 1994 niet langer van toepassing te verklaren op de GIMV. Dit houdt in dat de publiekrechtelijke regelen inzake het statuut, de taken en bevoegdheden, het toezicht en de werking ophouden van toepassing te zijn op de GIMV. De belangrijkste artikelen van het decreet werden ter gelegenheid van de beursgang van de GIMV reeds buiten toepassing verklaard.

De minister stipt aan dat er tussen de GIMV en het Vlaamse Gewest geen beheersovereenkomst is afgesloten en daarenboven is de GIMV er niet toe gehouden om bijzondere opdrachten uit te voeren die bij decreet of bij beslissing van de Vlaamse regering kunnen opgelegd worden. Daarenboven is er geen toezicht meer door een regeringscommissaris en is het Rekenhof niet belast met het toezicht van de rekeningen.

Het niet van toepassing zijn van het decreet op de GIMV doet niets af aan de bevoegdheden van de Vlaamse Participatiemaatschappij als aandeelhouder wier instemming steeds vereist is bij belangrijke statutenwijzigingen van de GIMV. Het schept daarentegen wél duidelijkheid voor de nieuwe aandeelhouders.

De minister benadrukt dat het debat over de voorgestelde wijziging van het decreet van 13 juli 1994 los staat van een ander debat, over de besteding van de ontvangsten van een eventuele tweede beursgang van de GIMV. Dat debat zal later worden gevoerd.

De minister schetst vervolgens de afronding van de adviesprocedure als volgt. Op 12 mei hechtte de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet en machtigde de functioneel bevoegde minister om het advies van de SERV in te winnen, met het verzoek het advies te verlenen binnen een termijn van 5 dagen (VR/2000/12.05/DOC.0422 ; agendapunt 32).

Op 15 mei werd het advies van de SERV aangevraagd. Op 18 mei reageerde de SERV met de opmerking geen advies te kunnen verstrekken binnen het opgelegde tijdsbestek van vijf dagen en dit niettegenstaande het feit dat bepaalde sociale partners reeds duidelijk een publiek standpunt hieromtrent hadden ingenomen. De SERV verbindt zich daarentegen wel het voorliggend ontwerp van decreet te onderzoeken tegen 14 juni zodat met het SERV-advies nog kan rekening gehouden worden tijdens de bespreking van het ontwerp in het Vlaams Parlement.

Op 19 mei werd het taalkundig en wetgevingstechnisch advies gevraagd én verkregen.

Op 22 mei gaf de Inspectie van Financiën haar advies op het voorontwerp van decreet. Met betrekking tot het voorwerp van dit decreet werden geen opmerkingen geformuleerd.

De Vlaamse regering besliste op 31 mei 2000 het advies van de Raad van State in te winnen met verzoek om spoedbehandeling, zoals bepaald in artikel 84, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State (advies mee te delen binnen drie dagen).

Op 14 juni 2000 formuleerde de Raad van State zijn advies op het voorontwerp van decreet. Er werd integraal rekening gehouden met de in dit advies geformuleerde technische opmerkingen.

Voor de toelichting bij de artikelen wordt verwezen naar *Parl. St.*, Vl. Parl. 1999-2000, nr. 363/1, blz. 4 en 5.

II. PROCEDUREEL DEBAT OVER DE ORGANISATIE VAN HOORZITTINGEN

– De goedkeuring van het ontwerpdecreet – versus de besluitvorming in de Commissie van onderzoek over de toekenning van de scheepskredieten m.b.t. de toekomstige contouren van de verhouding Vlaamse regering – VOI's – De nota van Leuven

De heer Eric Van Rompuy onderstreept het belang van het thans ter bespreking voorliggende ontwerp van decreet en verklaart namens de CVP-fractie bereid te zijn de discussie aan te willen gaan over de hantering van een 50-percent-drempel, maar dan slechts op voorwaarde dat de GIMV voldoende garanties kan bieden betreffend het behoud van de noodzakelijke controlerende functie van de Vlaamse regering op het geheel.

Spreker dringt bij de Vlaamse regering aan op een duidelijke formulering inzake de toekomstig beleid naar de GIMV toe en wijst in dit verband naar de besluitvorming ter zake binnen de Commissie voor onderzoek over de toekenning en de aanwending van scheepskredieten, waar volop van gedachten wordt gewisseld over de herprofilering van de taakverdeling en het afsprakenkader tussen de Vlaamse regering en VOI's (o.m. LRM, Vlaamse Milieuholding, GIMV).

Deze problematiek werd reeds eerder aangekaart tijdens een overleg van de Vlaamse regering op 26 februari jl. te Leuven, waaruit de nota van Leuven resulteerde. Algemeen werd vastgesteld dat in het verleden de verzelfstandiging van de VOI's te ruim werd geïnterpreteerd en thans is er opnieuw nood aan een nieuw afsprakenkader, waarbinnen de primauteit van de politiek centraal staat. Beleidsvoorbereiding en -conceptie dienen opnieuw geïmplementeerd binnen de Administratie en VOI's dienen uitvoering te geven aan de door de decision makers uitgezette beleidslijnen.

Uit de nota van Leuven blijkt afdoende de nood aan het terugschroeven van de verzelfstandiging van VOI's. Tevens wordt de noodzaak onderstreept t.a.v. de politieke beleidsverantwoordelijken om opnieuw het beleid volop ter harte te nemen.

Eenzelfde denkpiste werd ontwikkeld door de vertegenwoordiger van een belangrijke politieke frac-

tie tijdens een interventie in de commissie van onderzoek over de toekenning en de aanwending van de scheepskredieten. Deze spreker poneerde tijdens zijn interventie dat : "het systeem van de afsluiting van beheersovereenkomsten in feite een historische leugen inhoudt, vermits door deze beheersovereenkomsten de illusie wordt gewekt alsof de overheid nog een voldoende sterke greep zou hebben op het beleid binnen de verzelfstandigde VOI's".

Volgens *de heer Eric Van Rompuy* kan men binnen een dergelijke context opteren voor twee opties : ofwel streeft men een volledige privatisering na van de VOI's, ofwel moet de greep van de overheid op de beleidsvorming binnen de VOI's worden hersteld.

Spreker verklaart met belangstelling uit te kijken naar de besluitvorming binnen de Onderzoekscommissie en naar het gevolg dat aan de krachtlijnen van de nota van Leuven zal worden gegeven inzake de herverkaveling van het overheidslandschap, waarbinnen het herstel van de betrokkenheid van de overheid bij de politieke besluitvorming t.a.v. de VOI's centraal dient te staan.

Spreker is geen voorstander van een haastige aanpak en goedkeuring van een dergelijk belangrijk ontwerp van decreet, vermits de goedkeuring van dit decreet haaks zou kunnen staan op de aan de gang zijnde besluitvorming binnen de Onderzoekscommissie Scheepskredieten.

Een verdere privatisering van de GIMV met het oog op de totstandkoming van een meerderheidspositie van de privé-aandeelhouders zal zeker niet zonder gevolgen blijven op de werking en de samenstelling van de Raad van Bestuur en ook hierover werd van gedachten gewisseld op het overleg te Leuven. Punt 7 van de nota van het overleg van Leuven luidt immers als volgt :

"7. Tot slot zal de Vlaamse regering daar waar gekozen wordt voor de verzelfstandiging met rechtspersoonlijkheid van de Raad van Bestuur, de structurele samenstelling van deze raden en haar relatie tot de voogdij-overheid grondig hervormen. In het kader van de primauteit van de politiek zullen de beleidsbeslissingen worden genomen door de politieke verantwoordelijken. Dit betekent dat de raden van bestuur van de verzelfstandigde overheidsagentschappen slechts beslissingen kunnen treffen op het vlak van de beleidsuitvoering".

Spreker is vragende partij aan de Vlaamse regering wat betreft een duidelijke formulering van de beleidslijnen inzake de toekomstige werking van de VOI's in het algemeen en inzake de privatisering van de GIMV in het bijzonder.

– Het SERV-advies van 14 juni 2000

De heer Eric Van Rompuy vraagt conform *art. 32, punt 2.b*) de organisatie van hoorzittingen met de sociale partners. Spreker wijst erop dat aan de SERV slechts een zeer krappe tijdslimiet werd gegund voor het uitbrengen van zijn advies. De organisatie van hoorzittingen met de sociale partners (cf. Vlaminov-decreet) en een aantal juridische en financiële experts en met de Commissie voor het Bank- en Financiewezen (CBF) zou kunnen bijdragen tot nieuwe inzichten in de gevolgen van de goedkeuring van dit ontwerp van decreet.

De heer André-Emiel Bogaert, hierin bijgetreden door *de heer André-Denys*, merkt evenwel op dat in de huidige stand van de procedure, deze vraag dient geformuleerd door **vijf** leden van de commissie en vermits deze voorwaarde formeel niet is vervuld, kan de commissie dit verzoek tot organisatie van hoorzittingen niet inwilligen.

Mocht tijdens de verdere algemene bespreking de noodzaak blijken om hoorzittingen te organiseren dan kan dit volgens *de heer Robert Voorhamme*, hierin bijgetreden door *de heer André Denys*, alsnog conform art. 31, punt 2.a) worden beslist.

III. ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

1. Interventie van de heer Eric Van Rompuy

Volgens *de heer Eric Van Rompuy* kan men bij de bespreking van dit ontwerp van decreet niet voorbijgaan aan de invulling van het begrip "controle". Wat zal de draagwijdte zijn van de controlerende bevoegdheid van de Vlaamse regering en wat zullen de modaliteiten hiervan zijn ? Spreker verwijst naar de controle, zoals gedefinieerd in artikel 2 van het koninklijk besluit van 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen.

Spreker refereert aan de toelichting bij artikel 2, waarin wordt voorgesteld de nieuwe grens te bepalen op 25 % + 1 van de stemgerechtigde GIMV-aandelen, waardoor de Vlaamse Participatiemaatschappij, overeenkomstig de Belgische Vennootschappenwet, een sleutelpositie behoudt, waardoor haar akkoord nodig is bij statutenwijziging van de

GIMV, d.w.z. voor elke wijziging van het aantal bestuurders, elke verhoging van het kapitaal, elke wijziging van het maatschappelijk doel, fusies, opslorpingen, splitsingen en bijzondere besluitvormingsbepalingen.

Anders uitgedrukt, de Vlaamse regering heeft een vetorecht bij elke voorgestelde wijziging van de statuten. Over welke statuten zal het gaan ? Impliceert een dergelijke bepaling geen al te ruime delegatiebevoegdheid van het Vlaams Parlement aan de Vlaamse regering, vermits men op dit ogenblik geen duidelijk inzicht heeft over de toekomstige intenties bij de GIMV inzake het behoud van de controlebevoegdheid bij de GIMV.

Daarenboven is het niet uitgesloten dat ingevolge het voeren van een gericht acquisitiebeleid, na beursnotering, 75 percent van de stemgerechtigde aandelen in het bezit zou kunnen komen van één enkele financiële groep of institutionele belegger. Spreker stelt vast dat er nog heel wat vragen niet ingevuld zijn, zoals eveneens blijkt uit de bemerkingen op artikel 2 geformuleerd in het advies van de Raad van State (*Parl. St*. Vl. Parl. 1999-2000, 363/nr. 1, blz. 19) dat luidt als volgt : "Na wijziging van artikel 2 van het decreet van 13 juli 1994 (artikel 2 van het ontwerp), zal de regel dat de verkoop van aandelen niet als gevolg mag hebben dat de controle van de Vlaamse Participatiemaatschappij op de betrokken vennootschap wordt prijsgegeven, niet langer van toepassing zijn op de aandelen van de GIMV, aangezien, voor wat die aandelen betreft, voortaan enkel wordt vereist dat de deelneming van de Vlaamse Participatiemaatschappij in het kapitaal van de GIMV niet mag dalen beneden vijfentwintig percent van de stemgerechtigde aandelen plus één. Het verdient, omwille van de duidelijkheid, aanbeveling om in artikel 10, § 2, van het decreet van 13 juli 1994 uitdrukkelijk melding te maken van dit afwijkende regime betreffende de deelneming van de Vlaamse Participatiemaatschappij in de GIMV".

De sturingsmogelijkheid vanuit het Vlaamse Gewest binnen de GIMV moet voor de heer *Eric Van Rompuy* behouden blijven en er dient klaarheid geschapen over de eventuele in het vooruitzicht gestelde statutenwijzigingen en mogelijke intenties tot kapitaalverhoging. Spreker stelt zich vragen over de vrijwaring van de strategische beslissingsautonomie van de GIMV na de goedkeuring van dit ontwerp van decreet.

De overheid moet terzake haar sturende rol kunnen blijven uitoefenen (cf. Telenet). De Verklaring van Leuven moet kunnen fungeren als het toekomstige beleidskader voor een vernieuwde werking van de VOI's, met de nadruk op de primauteit van de politiek. Een dergelijke heroriëntering zal eveneens een impact hebben op de statuten van de GIMV. Spreker is geen voorstander van een ondoordachte en overhaaste aanpak.

Minister Dirk Van Mechelen repliceert hierop als volgt. De GIMV kan juridisch niet gekwalificeerd worden als een VOI, vermits ingevolge de beursgang (30 percent van de stemgerechtigde GIMV-aandelen) er geen toezicht meer is van een regeringscommissaris, noch controle van het Rekenhof en evenmin kan de besluitvorming tijdens het overleg te Leuven in februari 2000 gevolgen hebben voor de toekomstige profilering van de GIMV.

Volgens *de heren Robert Voorhamme en Jacques Laverge* overstijgt de discussie over de herprofilering van de GIMV in feite de draagwijdte van het voorliggende ontwerp van decreet, zoals reeds is gebleken uit de eerdere gedachtewisselingen in besloten zitting in de commissie. Het debat over de herprofilering van de GIMV en de toekomstige krachtlijnen inzake de overheidsparticipaties wordt best afzonderlijk gevoerd.

De heer Jacques Laverge wenst evenmin vooruit te lopen op de besluitvorming binnen de commissie van onderzoek over de toekenning en de aanwending van de scheepskredieten.

De onduidelijkheid omtrent de vermindering van de overheidsparticipatie moet worden weggenomen. Onder impuls van de vorige Vlaamse minister van Economie is de GIMV geëvolueerd naar een beursgenoteerde vennootschap, waarbij *de heer Eric Van Rompuy*, hierin bijgetreden door *de heer Jos Stassen*, opmerken dat de beursgang van de GIMV geen wijziging van het GIMV-decreet vergde, vermits deze aangelegenheid werd geregeld door artikel 75, van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997 (B.S. 31.12.1996, blz. 32570).

De aandeelhouders hebben recht op meer armslag inzake de herprofilering van de GIMV. Uit de evolutie van het GIMV-aandeel op de beurs blijkt duidelijk dat deze ruimte noodzakelijk is en dat de druk van de overheid op de aandeel dient af te nemen.

2. Interventie van de heer Jacques Laverge

De heer Jacques Laverge merkt op dat door dit ontwerp van decreet de Vlaamse overheid de mogelijkheid wordt geboden om haar aandeel in de

GIMV tot minder dan 50 percent terug te brengen. Dit hoeft daarom geen nadelige gevolgen te hebben voor de controlemogelijkheid van de Vlaamse regering. Er zijn voorbeelden bekend van bedrijven waarbij men zelfs met amper 10 percent van de aandelen in handen toch nog de effectieve controle over het bedrijf behoudt. De voorwaarde is dan wel dat de aandelen voldoende gespreid zijn. Het lijkt spreker dan ook erg onwaarschijnlijk dat een investeerder 75 percent van de GIMV-aandelen zou opkopen, wetende dat de Vlaamse overheid een blokkeringsminderheid behoudt.

Dit decreet sluit nauw aan bij de verzuchtingen die werden geformuleerd door de Raad van Bestuur, zoals ook blijkt uit de eerder gevoerde gedachtewisselingen in de Commissie met de GIMV. De raad van Bestuur van de GIMV dringt ten stelligste aan op meer armslag bij het uitbouwen van een internationale profilering.

Bij de beslissing van de beursgang is de sturingsmogelijkheid van de overheid eerder beperkt uitgevallen, vermits de beursgang van de GIMV ingrijpende gevolgen heeft gehad voor de juridische structuur en de werking van de Raad van Bestuur van de GIMV. Een aantal verplichtingen dienen te worden nagekomen en de het aandeel van de overheid in de GIMV verwaterde, alsmede de controlemogelijkheden van de Vlaamse overheid op deze beursgenoteerde vennootschap.

Spreker looft de zeer waardevolle rol van de GIMV bij de uitbouw van startende ondernemingen en de verdere begeleiding hiervan tijdens hun levenscyclus. In het licht van de nieuwe trends binnen de Europese risicokapitaalmarkt, profileert de GIMV zich thans meer en meer als een participatiemaatschappij die wenst uit te groeien tot een performante speler op deze risicokapitaalmarkt, wat zal bijdragen tot een hogere toegevoegde waarde van de GIMV aan de Vlaamse ondernemingen. Aan de GIMV dienen alle kansen te worden gegeven om deze belangenherschikking door te voeren waardoor de GIMV optimaal het hoofd zal kunnen bieden aan de internationale concurrentie inzake de risicokapitaalverstrekking aan de bedrijven als participatiemaatschappij.

Gelet op deze belangrijke evolutie is de Vlaamse regering inderdaad vragende partij voor de spoedige goedkeuring van dit ontwerp, als eerste positieve aanzet tot de activering van de beursgang van de GIMV in het najaar 2000. Een tweede beursoperatie kan aldus worden gelanceerd, mits de nodige begeleiding en voorbereiding en de goedkeuring van dit ontwerp van decreet zal hiertoe substantieel kunnen bijdragen.

3. Interventie van de heer André Denys

De heer André Denys wenst vervolgens grondiger in te gaan op de stelling van de heer Eric Van Rompuy of men wel degelijk primauteit dient te geven aan de politiek (cf. Nota van het overleg van Leuven) en of men voorafgaandelijk aan de verdere privatisering van de GIMV niet best eerst grondiger ingaat op de toekomstige herprofilering van de kerntaken van de overheid inzake het participatiebeleid en dit in het licht van de namens de CVP-fractie geformuleerde verzuchting om opnieuw het verankeringsdebat te actualiseren.

Spreker verwijst naar het Vlaams regeerakkoord (*Parl. St.* Vl. Parl., 1999, 31./nr. 1, blz. 26, punt E.) : "Meer investeringen". Spreker citeert volgende alinea : "Privatiseringen kunnen worden doorgevoerd als aan de volgende voorwaarden voldaan wordt :

– de overheid is bevoegd voor de normering en de controle ;

– de brede markt moet een kans krijgen. Dat betekent dat overheidsbedrijven waar mogelijk via een geleidelijke beursgang zo worden geprivatiseerd, dat ongewenste overnames en monopolievorming worden voorkomen ;

– de overheid kan beslissen in specifieke terreinen een sturingsmogelijkheid te behouden, zonder dat dat per definitie een meerderheidsparticipatie van de overheid veronderstelt ;

– de overheid moet taken kunnen opnemen in domeinen waar de markt faalt.

Binnen dit kader wordt de Gewestelijke Investeringsmaatschappij (GIMV) verder geprivatiseerd".

Spreker stelt dat dit ontwerp van decreet hierbij naadloos aansluit en verder uitstel is geen goede beleidsaanpak. Wat de primauteit van de politiek betreft en het SERV-advies pleit spreker voor voldoende beleidsruimte van de Vlaamse regering.

Inzake de sturingsmogelijkheid van de Vlaamse regering zal hierover wellicht verder uitsluitsel worden gegeven door de Vlaamse regering. *Spreker* verwijst eveneens naar artikel 2, waaruit blijkt dat de Vlaamse Participatiemaatschappij haar zeg kan doen inzake belangrijke beleidsbeslissingen. *Spreker* stelt na de interventie van de heer Eric Van Rompuy vast dat een verdere privatisering van de

GIMV wordt beschouwd als een verdere aantasting van de Vlaamse waarden.

Hierop repliceert *de heer Eric Van Rompuy* als volgt. Indien men het overheidsaandeel terugdringt tot beneden de 50 percent-grens, kan men vragen over de controle van de overheid op de investeringsmaatschappij, niet uit de weg kan gaan. Men kan met een 25 percent-aandeel wellicht nog de volledige controle behouden, mits men in de Raad van Bestuur nog over een meerderheid beschikt om statutenwijzigingen door te voeren.

Spreker vraagt zich af of er spijkerharde garanties zijn dat de controlefunctie van de overheid in alle omstandigheden is gewaarborgd, zelfs indien 75 percent van de aandelen wordt verworven door één enkele financiële groep of beursgenoteerde institutionele belegger. Is de overheid zinnens om het theoretisch ingeschreven vetorecht daadwerkelijk uit te oefenen ?

Wat zal de rol zijn van de overheid, in het licht van artikel 2 van dit ontwerp dat voorstelt de nieuwe grens te bepalen op 25 percent + 1 van de stemgerechtigde GIMV-aandelen. De CVP-fractie is slechts vragende partij voor duidelijke antwoorden op een aantal juridische knelpunten en kunnen experten hierover geen uitsluitsel geven ?

De heer Eric Van Rompuy verwijst naar de Verklaring van Leuven inzake de VOI's die luidt als volgt : "Naar inhoud en financiering kunnen volgende entiteiten onderscheiden worden : – vennootschappen opgericht met kapitaal van de overheid die geen dotaties ontvangen van wie de verhouding met de overheid deze is van de raad van bestuur ten aanzien van de aandeelhouders".

Hierbij stelt *de heer André Denys* dat de stellingname van de heer Eric Van Rompuy, wellicht was ingegeven vanuit zijn bezorgdheid voor de Vlaamse verankering, waarop *de heer Van Rompuy* repliceert het woord "verankering" niet in deze context te hebben gehanteerd.

De Vlaamse verankering is volgens *de heer André Denys* niet gebaat met het afremmen van een verdere privatisering van de GIMV. Integendeel, er dient een daadwerkelijke inspanning te worden geleverd door Vlaanderen bij de verdere uitbouw van de internationale netwerking en profilering van de GIMV tot performante speler op de Europese risicokapitaalmarkt en de spoedige goedkeuring van dit decreet kan in belangrijke mate bijdragen tot een verdere optimalisering van de beursgang van de GIMV. Spreker is principieel gekant tegen een koppeling van de beursgang van de GIMV aan de besluitvorming binnen de Onderzoekscommissie Scheepskredieten.

4. Interventie van de heer André-Emiel Bogaert

De heer André-Emiel Bogaert, stelt vast dat uit de toelichting bij artikel 2 blijkt dat de nieuwe grens kan worden teruggedrongen tot 25 % + 1 van de stemgerechtigde GIMV-aandelen. Een groot aantal vragen blijven inderdaad oningevuld. Hoe zullen de opbrengsten van de beursgang worden besteed en wat zullen de gevolgen zijn van deze grensverlegging ?

Spreker wijst erop dat de juridische reglementering inzake beursgenoteerde vennootschappen haaks staat op de controle van deze ondernemingen door het Vlaams Parlement. De GIMV evolueerde naar een investeringsmaatschappij waarop de publiekrechtelijke regelgeving niet meer van toepassing is. Kan de GIMV nog verder functioneren als beleidsinstrument van de Vlaamse overheid bij het voeren van haar industrieel beleid ? De internationalisering van de GIMV schept een nieuw juridisch kader en wellicht zal Vlaanderen op dit ogenblik meer nood hebben aan een Investeringsmaatschappij (IM) en niet meer zozeer meer aan een Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen. (GIMV).

Spreker laat niet na op te merken dat de heer Van Rompuy, indertijd minister van economie, voor een deel verantwoordelijk is voor de huidige onzekerheid over de toekomst van de GIMV. Bij de oprichting van de GIMV was er voorzien in een duidelijke controle door regeringscommissarissen en het Rekenhof. Door de introductie op de beurs werd deze controle op losse schroeven gezet.

Op dit ogenblik wordt de discussie gevoerd m.b.t. de 25 %-grens + 1. Wellicht is het politiek debat hierover nog niet uitgeput. Hoe zal de GIMV kunnen functioneren als een beleidsinstrument van de Vlaamse overheid en het antwoord op deze vraag zal van determinerend belang zijn bij het voeren van het debat ten gronde over de besteding van de opbrengsten van de beursgang. De 25 % + 1-grens, zoals voorgesteld in artikel 2 van het ontwerp van decreet, functioneert volgens deze spreker in feite slechts als een blokkeringsmeerderheid (b.v. men mag de maatschappelijke zetel niet verplaatsen).

Volgens de *spreker* kan de Vlaamse regering bepaalde afspraken maken met de VPM om haar inspraak in het orgaan van het bestuur van de GIMV te verzekeren. Aan welke afspraken denkt de

Vlaamse regering ? Waarvan zal deze beslissing afhangen ?

De heer Bogaert merkt op dat men in principe geen vijandige overname kan uitsluiten. Zo bracht ABN-Amro een bod uit op de Generale Bank, ook al wist ze dat Fortis op dat ogenblik een blokkeringsminderheid had. Wat is de mening van de minister hierover ? Ingaand op de opmerkingen van de heer Laverge, merkt de heer Bogaert op dat er toch nog een groot verschil in beslissingsmacht bestaat tussen een aandeelhouder die 50 percent van de aandelen bezit en een aandeelhouder die 25 percent van de aandelen in handen heeft.

De primauteit van de politiek speelt mee in de beslissing om het aandeel van de overheid in de GIMV mogelijk terug te brengen tot 25 percent van de aandelen plus één aandeel. De hamvraag is of de GIMV niet zal evolueren tot een gewone investeringsmaatschappij. Daaraan wordt de vraag gekoppeld of Vlaanderen in de toekomst nog behoefte heeft aan een investeringsmaatschappij die risicokapitaal verschaft aan kleine bedrijven.

5. Interventie van de heer Robert Voorhamme

Volgens *de heer Robert Voorhamme* hangt de kwaliteit van een politieke doctrine af van de mate waarin zij dynamisch kan reageren op veranderende omstandigheden. Dit wordt geïllustreerd door de evolutie van de GIMV. De Vlaamse overheid nam in verband met de GIMV telkens de juiste beslissingen, waardoor de GIMV een succesverhaal werd.

De GIMV was in het begin voor 100 percent in handen van de Vlaamse overheid. Dit was ook nodig voor de toenmalige opdracht van de GIMV. Op een bepaald ogenblik werd de GIMV deels geprivatiseerd. Ook dit was een juiste beslissing, want op dat ogenblik was het waarschijnlijk niet verstandig geweest om de GIMV volledig te privatiseren. De GIMV heeft de beursgang met brio doorstaan, ook al is de koers om allerlei redenen niet zo spectaculair geëvolueerd als sommigen hadden gehoopt. Sinds de GIMV een beursgenoteerde vennootschap is, is ze echter geen overheidsinstrument meer, door de heer Voorhamme gedefinieerd als een instrument waarvan de politieke overheid het beleid dicteert om eigen initiatieven te nemen die passen in het overheidsbeleid. Dit is bij de GIMV niet het geval, wat niet wegneemt dat ze, ook als een Europese investeringsmaatschappij, belangrijk blijft voor de Vlaamse economie.

De discussie gaat dan ook niet over hoeveel aandelen de overheid minimaal in handen moet houden om het beleid van de GIMV te kunnen dicteren, maar over de participatie waarover de overheid moet beschikken om de onafhankelijkheid van het GIMV-bestuur te kunnen garanderen.

De uitdaging voor de Vlaamse regering is dus niet om van de GIMV opnieuw een overheidsinstrument te maken, maar om ervoor te zorgen dat de GIMV een belangrijke internationale speler kan worden. Door de internationalisering van de investeringsmaatschappijen heeft de GIMV in feite ook geen andere keuze : ofwel verschrompelt de GIMV tot een onbelangrijke, lokale investeringsmaatschappij, ofwel neemt ze een offensieve houding aan. De top van de GIMV heeft duidelijk voor de laatste optie gekozen. De GIMV moet snel kunnen groeien, want ook de Europese concurrenten van de GIMV zitten niet stil. *De heer Robert Voorhamme* waarschuwt dan ook om niet te treuzelen, anders zullen de kansen van de GIMV verspeeld worden.

Om verder te blijven groeien, is een verdere privatisering nodig. De huidige situatie waarbij de overheid minstens 50 percent van de aandelen plus één aandeel behoudt, is nadelig. Ten eerste brengt een privatisering van 50 percent van de aandelen (min een aandeel) logischerwijze minder op dan een verdergaande privatisering. Ten tweede blijkt dat de groei van de GIMV vooral te danken is aan de meerwaarden die via het eigen kapitaal worden gerealiseerd. Het is dan ook noodzakelijk om het eigen vermogen te kunnen verhogen. Ten derde staan mogelijke beleggers in de GIMV enigszins wantrouwig tegenover het meerderheidsaandeel van de overheid. Ten vierde impliceert de minimumgrens van 50 percent van de aandelen plus een aandeel dat de overheid in de nabije toekomst decretaal verplicht zou zijn om een nieuwe kapitaalsverhoging te volgen, ten einde haar decretaal vastgelegd minimumaandeel in de GIMV op peil te houden. De overheid zou dan verplicht worden een kapitaalsverhoging van de GIMV af te wegen tegenover andere politieke prioriteiten. Uiteindelijk zou het resultaat dan toch een verdergaande privatisering zijn, die dan misschien in minder gunstige omstandigheden zou gebeuren.

De GIMV moet bij een verdere privatisering echter een grote beleidsautonomie bewaren. De Vlaamse overheid stond tot nu toe hiervoor garant, zeker tijdens de laatste maanden. Het zou niet verstandig zijn om de ene meerderheidsaandeelhouder – de Vlaamse overheid – te vervangen door een andere. Precies daarom wenst de Vlaamse overheid

een blokkeringsminderheid in te bouwen van 25 percent van de aandelen plus een aandeel. *De heer Robert Voorhamme* vraagt zich af of en in welke mate de Vlaamse overheid hierdoor een zekere autonomie van de raad van bestuur de GIMV tegenover de aandeelhouder(s) kan garanderen. Bepaalde types van aandeelhouders zouden volgens de spreker overigens niets liever wensen. Een verdergaande privatisering moet de aandelen spreiden over een ruim aantal investeerders, zodat geen van hen ooit een overwicht kan krijgen in de kapitaalstructuur.

De voorgestelde blokkeringsminderheid mag anderzijds geen rem vormen op de groei en het succes van de GIMV. Het zou niet wenselijk zijn om op regelmatige tijdstippen te moeten discussiëren over het al dan niet opheffen van het decretaal vastgelegde minimumaandeel van de overheid. Toch moet er zorgvuldig worden omgesprongen met de opbrengsten van de privatisering, zodat de Vlaamse overheid haar aandeel in de GIMV (25 percent + 1) veilig kan stellen bij een eventuele kapitaalsverhoging.

De spreker pleit ervoor om dit ontwerp van decreet snel goed te keuren. Er is immers nog een lange weg af te leggen tussen de goedkeuring van het decreet en de verdergaande privatisering van het VPM-aandeel. De VPM moet beslissen welk pakket aandelen ze op de markt wil brengen en hoe snel dit moet gebeuren.

Ten slotte stelt ook *de heer Robert Voorhamme* de vraag of er toch geen behoefte blijft bestaan om een dergelijk overheidsinstrument te behouden, eventueel via de opbrengsten van de privatisering van de GIMV. Dit debat zal waarschijnlijk korte tijd na de goedkeuring van dit ontwerp van decreet aan de orde komen.

6. Interventie van de heer Jos Stassen

Vooraf heeft *de heer Jos Stassen* drie opmerkingen. Ten eerste betreurt hij het dat de SERV geen advies heeft geformuleerd. Deze werkwijze gaat in tegen het sociaal-overlegmodel dat in België traditioneel wordt gehanteerd. Ten tweede wenst hij te antwoorden op de opmerking van de heer Van Rompuy dat de geschiedenis haar rechten heeft. Hij merkt terzake op dat de heer Paul Deprez bij de bespreking van het programmadecreet van 1996 (Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting, gepubliceerd in het B.S. van 31 december 1996) voorstelde dat de VPM meer dan 30 percent van haar GIMV-aandelen naar de beurs zou brengen. Ten slotte pleit hij ervoor om de conclusies van de Onderzoekscommissie in hun juiste context te plaatsen en niet in deze discussie in te brengen.

Ten gronde merkt de spreker op dat de Vlaamse overheid drie mogelijkheden had : het behoud van de huidige participatie in de GIMV, het verwerven van de volledige controle over de GIMV, of het afbouwen van de huidige participatie. In het regeerakkoord werd duidelijk voor dit laatste geopteerd, maar tegelijk werden de voorwaarden geschetst waarbinnen deze privatisering plaats zou vinden. Over deze voorwaarden wenst hij enkele vragen te stellen aan de minister.

Ten eerste blijft de overheid bevoegd voor de normering en controle. Dit is logisch, aangezien het de eerste taak is van de overheid om de naleving van de wettelijke en decretale bepalingen te controleren. De vraag hierbij is wat er zal gebeuren met de derde functie van de GIMV, waarvoor de PMV werd opgericht. De PMV is echter een lege doos. Ze gaat voor de vervulling van haar functie te rade bij de GIMV, die voor deze adviezen betaald wordt. Zal dit nog mogelijk blijven ? Zo nee, wie zal deze functie dan waarnemen ? Of wordt deze functie afgeschaft ?

Ten tweede moet het om een beursnotering gaan, niet om een overname. Waarom moet de beursgang echter zo snel gebeuren ?

Ten derde moet de overheid een sturingsmogelijkheid behouden. De spreker vraagt zich af hoe deze concreet zal worden uitgeoefend.

Ten slotte verbindt de Vlaamse regering zich ertoe om daar waar de markt faalt – bijvoorbeeld inzake investeringen in duurzame economie, in startende bedrijven en in bedrijven die een omschakeling van hun activiteiten wensen – de nodige initiatieven te nemen. Hoe zal de overheid deze taken vervullen ? In welke timing wordt daarvoor voorzien ?

De heer Jos Stassen vraagt zich af wat er zal gebeuren met de opbrengsten van de privatisering. Hij pleit ervoor om een deel hiervan voor te behouden voor de PMV.

B. Repliek van minister Dirk Van Mechelen

1. Chronologie

Vooraleer te antwoorden op de vragen en opmerkingen van de commissieleden, schetst de minister

de procedure die dit ontwerp van decreet heeft doorlopen. Hij wil hiermee aantonen dat het nooit zijn bedoeling is geweest om dit decreet overhaast door het parlement te jagen.

Het debat over een verdere privatisering van het VPM-aandeel in de GIMV werd al herhaalde malen gevoerd. Het stond ingeschreven in het regeerakkoord, in de Septemberverklaring 1999 en in de beleidsnota "economie". Het thema kwam ook ter sprake tijdens een gedachtewisseling met de VPM over haar belangen in de GIMV (*Parl. St.* Vl. Parl. 1999-2000 nr. 260/1) en tijdens een gedachtewisseling met een delegatie van de GIMV over de ontwikkeling van de Europese markt voor risicodragend kapitaal, waarbij de positie van de belangrijkste spelers werd toegelicht (*Parl. St.* Vl. Parl. 1999-2000 nr. 289/1).

Tijdens deze gedachtewisseling werd duidelijk dat de investeringsmaatschappijen een enorme vlucht hebben genomen. In de vroege jaren tachtig werd de creatie van een investeringsmaatschappij voor het verstrekken van risicokapitaal als een gat in de markt beschouwd. Een dergelijk instrument bestond toen immers niet in Vlaanderen. In de jaren negentig werden heel wat nieuwe investeringsmaatschappijen opgestart met fondsen die Vlaamse ondernemers bij elkaar hadden gebracht. Daarnaast ontstonden ook allerlei fondsenstructuren, met als belangrijkste voorbeeld het Pythagorasfonds. *De minister* besluit dan ook dat er in Vlaanderen een volwaardige private investeringsmarkt is ontstaan, waarbij in ruime mate venture capital voorhanden is voor interessante projecten.

Bij de gedachtewisseling van 27 april ging iedereen akkoord met de dynamische benadering die de VPM hanteerde. De dynamiek van deze markt dwingt de spelers immers ook tot een grote dynamiek. Het verslag over deze gedachtewisseling was op 10 mei beschikbaar ; op 12 mei werd een voorontwerp van decreet ingediend bij de Vlaamse regering. *De minister* merkt op hiermee bewust te hebben gewacht totdat de debatten en hoorzittingen hierover in de commissie voor Economie waren afgelopen. Om de beurskoers van de GIMV-aandelen niet te verstoren, werd in overleg met het parlement besloten weinig ruchtbaarheid te geven aan dit voorontwerp.

Op 16 mei werd aan de SERV een spoedadvies gevraagd, waarop de SERV antwoordde te weinig tijd te hebben om een advies te geven. De SERV had eerder al gewezen op de behoefte om te kunnen anticiperen op dossiers in verband met zijn core business, namelijk economie en tewerkstelling. Nochtans wist de SERV al geruime tijd wat de regering van plan was ; diverse partners van de SERV hadden overigens al een advies klaar over dit ontwerp van decreet. Op een vergadering van 14 juni herhaalde de SERV echter zijn standpunt dat deze geen advies kon geven. *De minister* merkt op dat zeker in gevallen waarbij de gesprekspartners en adviesraden geen besluit kunnen of willen nemen, de primauteit van de politiek ten volle moet kunnen spelen.

Het voorontwerp van decreet werd vervolgens aangepast aan het advies van de Raad van State en werd op 16 juni ingediend. *De minister* geeft toe dat de behandeling in de commissie op een ongelukkig tijdstip valt, maar wijt dit aan de werkzaamheden van de Commissie voor het onderzoek naar de aanwending van de scheepskredieten.

2. Voorwaarden voor de privatisering

De minister wenst in een repliek op de heer Jos Stassen eerst dieper in te gaan op de voorwaarden voor de privatisering.

Ten eerste is het evident dat de overheid de naleving van de wettelijke en decretale bepalingen controleert.

Ten tweede heeft de overheid bij de privatisering van overheidsbedrijven uitdrukkelijk stelling genomen tegen een monopolievorming. De Vlaamse regering weigert haar participatie in de GIMV terug te brengen van de huidige 70 percent naar minimaal 25 percent door 45 percent van de aandelen aan één nieuwe partner te verkopen, ook al zou dit de opbrengst van de privatisering maximaliseren (*Parl. St.* Vl. Parl. 1999-2000 nr. 289/1, p. 13).

De beste methode om monopolievorming tegen te gaan, is de spreiding van de aandelen. Om dit te bewerkstelligen, moet de verhandelbaarheid van de aandelen groter worden. Hoe groter de verhandelbaarheid van de aandelen, hoe groter de kans dat de internationalisering van de GIMV slaagt. Op die manier zou een hele reeks grootbeleggers elk 3 of 4 percent van de aandelen in handen krijgen. De spreiding van de aandelen zou op zijn beurt de verhandelbaarheid ervan doen toenemen.

Uit overleg met de voorzitter van de Bankcommissie is gebleken dat er waarschijnlijk een tweede beursnotering nodig is om de verhandelbaarheid van de aandelen te vergroten. *De minister* benadrukt dat het niet de Vlaamse regering is die beslist over een tweede beursnotering, maar de VPM. De regering kan wel een opdracht in die zin geven aan

haar vertegenwoordigers in de raad van bestuur van de VPM.

Ten derde moet de Vlaamse overheid ook over een zekere sturingsmogelijkheid blijven beschikken. De Vlaamse regering zou in dit verband kunnen beslissen om haar aandelenpakket via de VPM af te bouwen tot 50 percent van de aandelen plus een aandeel. Deze mogelijkheid bestaat al in de huidige decretale context. Nochtans zou dit geen verstandige keuze zijn, want dan loopt de overheid het risico dat bij de eerstvolgende kapitaalsverhoging van de GIMV haar aandeel onder de 50 percent zakt. Bovendien zou een dergelijke positie de internationalisering van de GIMV belemmeren. Indien de Vlaamse overheid via de VPM meerderheidsaandeelhouder zou blijven van de GIMV, zouden immers enkel Vlaamse en Nederlandse institutionele beleggers geïnteresseerd zijn in GIMV-aandelen. Ten slotte zou het de GIMV ook kwetsbaar maken voor vijandige overnames. Door vast te houden aan een aandeel van minstens 25 percent, geeft de Vlaamse overheid het signaal dat ze een sturingsmogelijkheid wil behouden. Geen enkele belegger zal immers de helft van de aandelen opkopen als hij weet dat de Vlaamse overheid een blokkeringsminderheid behoudt.

Ten vierde moet de overheid taken kunnen opnemen in domeinen waar de markt faalt. Hoe kleiner een regio is, hoe groter de kans op marktfalen. In dergelijke gevallen moet de overheid optreden. *De minister* verwijst ter zake naar de openbare omroep. Indien de overheid indertijd niet het initiatief had genomen om een openbare omroep op te richten, zouden er nu geen omroepen bestaan die gefinancierd worden door privé-kapitaal. Bij gebrek aan interesse uit de privé-sector, moest de overheid wel het initiatief nemen. Hetzelfde gebeurt nu op sommige andere terreinen van het economische leven.

De minister meent echter dat de GIMV haar eigen dynamiek moet kunnen volgen. Het is niet meer haar taak om op te treden daar waar de marktmechanismen falen. De overheid moet een instrument creëren, activeren of uitbouwen om corrigerend op te treden. Er zijn diverse mogelijkheden, onder meer via een herwaardering van de rol van de PMV, via de creatie van een nieuwe instelling of door de taak van een bestaande overheidsinstelling uit te breiden. In dit geval moet men wel rekening houden met de conclusies van de Onderzoekscommissie over de toekomstige structuur van en controle op de VOI's.

De minister besluit dat er voldaan is aan de vier voorwaarden uit het regeerakkoord om de GIMV verder te privatiseren.

3. Reductie van de overheidsparticipatie tot 25 percent + 1

De eerste fase van de privatisering, waarbij het aandeel van de overheid van 100 naar 70 percent werd teruggebracht, werd als zeer positief ervaren. Ze heeft geleid tot een grotere dynamiek en transparantie. De boekhoudkundige regels voor een privé-bedrijf zijn immers strikter dan die voor een overheidsinstelling. In een tweede fase moest de overheid beslissen of ze de GIMV volledig zou privatiseren, of een golden share zou overhouden. Uiteindelijk werd die laatste optie verworpen, omdat een golden share te weinig zou opbrengen.

De Vlaamse regering heeft ervoor gekozen om een participatie van minimum 25 percent te behouden. Ze heeft die bevoegdheid, maar is voor die keuze politieke verantwoording verschuldigd aan het Vlaams Parlement. *De minister* verdedigt deze keuze. Ten eerste kan de overheid dan, indien ze haar participatie niet te snel afbouwt, eventuele kapitaalsverhogingen opvangen zonder budgettaire repercussies. Ten tweede behoudt ze een blokkeringsminderheid. Ten derde kan ze, via de meldingsplicht en via het aanleggen van een "oorlogskas", eventueel gefinancierd door de opbrengst van de privatisering, een vijandige overname van de GIMV tijdig verhinderen.

Juridisch stelt de blokkeringsminderheid de Vlaamse overheid in staat om voor haar ongewenste kapitaalverhogingen of statutenwijzigingen te verhinderen. Overeenkomstig artikel 33 bis, paragraaf 1 van de Belgische vennootschapswet wordt tot een kapitaalsverhoging beslist door de algemene vergadering met dezelfde meerderheids- en quorumvereisten welke nodig zijn voor een statutenwijziging. Artikel 70 van dezelfde wet bepaalt op haar beurt het quorum en de meerderheid die nodig is voor een statutenwijziging. Het quorum is dat minstens de helft van het maatschappelijk kapitaal moet vertegenwoordigd zijn op de algemene vergadering die beslist over de statutenwijziging. Indien dit niet het geval is, dient men een algemene vergadering op te roepen die dan kan besluiten zonder dat aan deze quorumvereiste voldaan is. De meerderheid die nodig is om de statutenwijziging goed te keuren is een drie vierde meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde aandelen op deze algemene vergadering.

De minister besluit dat een aandeelhouder met meer dan één vierde van de aandelen over een blokkeringsminderheid beschikt voor elke beslissing tot kapitaalverhoging of statutenwijziging. Dit is dan ook de reden waarom de Vlaamse regering blijft vasthouden aan een blokkeringsminderheid van 25 percent van de aandelen plus een aandeel.

4. Aanwending van de middelen

De minister merkt op dat men voor de aanwending van de middelen de regels van het Europees Stelsel van Economische Rekeningen (ESER) moet respecteren.

5. De derde functie van de GIMV

De minister merkt op dat de derde functie van GIMV werd afgeschaft bij de beursgang van deze investeringsmaatschappij. Deze functie wordt nu waargenomen door de PMV. Er is een overeenkomst tussen de GIMV en de PMV over de dienstverlening in de vorm van contractuele, forfaitair vergoede prestaties. De PMV kan een aantal uren dienstverlening kopen bij de operatoren van de GIMV om een aantal doelstellingen te realiseren. Indien de VPM-aandelen verder worden geprivatiseerd, zullen de fysieke banden tussen de GIMV en de PMV verder worden doorgeknipt. Ofwel zal de derde functie worden overgenomen door een nieuwe instelling, ofwel door een meer gedynamiseerde PMV.

6. Aanpassing van de statuten

De minister merkt op dat het Vlaams Parlement beslist welke richtlijnen de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering in de VPM moeten volgen bij de aanpassing van de statuten. Dit moet gebeuren voor het opstarten van de financiële operatie. Voorts merkt hij ook op dat er Vlaamse bedrijven zijn waarbij een aandeelhouder die 15 percent van de aandelen heeft, de hele vennootschap controleert. Wanneer men zou bepalen dat de Vlaamse overheid via haar vertegenwoordiging in de VPM de meerderheid van de bestuurders behoudt, dan zou men een verkeerd signaal geven voor de internationalisatie. Het zou wel wenselijk zijn om in de statuten in te schrijven dat de voorzitter van de raad van bestuur wordt afgevaardigd vanuit VPM. *De minister* onderstreept het belang van sterke VPM-vertegenwoordigers in de raad van bestuur van de GIMV, die de Vlaamse belangen daadwerkelijk kunnen verdedigen. Voor een krachtige verdediging van deze belangen is het niet noodzakelijk om over een meerderheid te beschikken in de raad van bestuur.

7. De sturingsmogelijkheid van de overheid

De GIMV vaart een autonome koers. De bevoegde minister wordt geconsulteerd via de vertegenwoordigers van de VPM. Dit gebeurt met respect voor het belang van de minderheidsaandeelhouders, maar het spreekt voor zich dat de meerderheidsaandeelhouder – de overheid – het recht heeft om op de hoogte te blijven van het reilen en zeilen van de GIMV. Het gaat om een consultatie van de minister, niet om een mandaatverstrekking door de minister zelf.

IV. DE TWEEDE RONDE IN DE ALGEMENE BESPREKING

A. Reactie van de heer Eric Van Rompuy op het antwoord van de minister

1. Het belang van de GIMV voor de Vlaamse economie

De CVP-fractie is niet overtuigd door de repliek van de minister en gaat niet akkoord met de invalshoeken van de meerderheidsfracties. De hoofdvraag blijft onbeantwoord : zullen de Vlaamse bedrijven door de toepassing van dit decreet nog dezelfde verschaffing van risicokapitaal door de GIMV genieten ?

De heer *Eric Van Rompuy* wenst in de eerste plaats het belang van de GIMV voor de Vlaamse economie te onderstrepen. Hij verwijst naar het jaarverslag van de GIMV, waaruit blijkt dat in 1999 67 percent van de GIMV-investeringen in België plaatsvonden, waarvan een groot deel in Vlaanderen. De GIMV werd opgericht om risicokapitaal te verschaffen aan starters, groeibedrijven, technologiebedrijven en innovatieve bedrijven. Deze steun was en is voor deze bedrijven levensnoodzakelijk.

De heer Eric Van Rompuy wijst erop dat Vlaanderen achterop hinkt in de groeisectoren van de toekomst. Zo zijn er bijvoorbeeld te weinig starters in Vlaanderen. Slechts 6 percent van de bedrijven in Vlaanderen zijn startende bedrijven, tegen 10 percent in Nederland en 12-13 percent in de Verenigde Staten. Hetzelfde geldt voor de groeibedrijven. De vraag of aan deze bedrijven nog risicokapitaal zal worden verstrekt, is belangrijker dan de discussie tot welk niveau de overheid haar aandeel in de GIMV zal afbouwen. Tegelijk wenst de heer Eric

Van Rompuy het belang van de "nieuwe economie" enigszins te relativeren. Hij verwijst hiervoor naar de recente miljardeninvesteringen in auto-assemblagebedrijven in Vlaanderen. Deze traditionele economische sector blijkt dus nog steeds zeer belangrijk te zijn voor de werkgelegenheid.

Toch blijft een Vlaamse investeringsmaatschappij nodig, omdat deze meer het accent legt op Vlaamse ondernemingen. Zal de GIMV deze rol nog (kunnen) vervullen in de toekomst ? De heer Voorhamme had opgemerkt dat de GIMV niet moet kiezen tussen haar traditionele rol en de internationalisering ; integendeel, de internationalisering is nodig opdat de GIMV haar functie zou kunnen blijven vervullen. *De heer Eric Van Rompuy* kan zich akkoord verklaren met de behoefte van de GIMV om complementair een internationale dimensie te verwerven, maar hij waarschuwt ervoor om de zaken niet om te draaien. De GIMV mag door de privatisering geen internationale investeringsmaatschappij worden voor wie de lokale bedrijven minder interessant zijn dan minder risicovolle en meer rendabele investeringen elders in de wereld.

Hij houdt daarmee geen pleidooi voor een verankering, want dit is een illusie gebleken. De overheid kan in de context van een globaliserende economie niet langer garanderen dat een Vlaams bedrijf in Vlaamse handen blijft. Toch moet de overheid over een instrument beschikken als de GIMV. Dergelijke investeringsmaatschappijen moeten startende bedrijven in beloftevolle sectoren begeleiden, maar ook durven loslaten wanneer er zich andere mogelijkheden aandienen. De spreker verwijst hiervoor naar het voorbeeld van Plant Genetic Systems.

2. *Mogelijke controle van de overheid op de geprivatiseerde GIMV*

De vraag is echter niet of de overheid dergelijke investeringsmaatschappij al dan niet moet privatiseren. *De heer Eric Van Rompuy* verwijst naar zijn eigen optreden als toenmalig minister van Economie, waarbij hij de GIMV privatiseerde om meer marktconform te kunnen werken en om meer middelen te kunnen genereren. Deze beslissing beantwoordde aan een economische noodzaak.

Wenst de Vlaamse overheid echter nog een zekere controle over de deels geprivatiseerde GIMV te behouden ? Waarom zou de overheid de GIMV niet volledig privatiseren, als men er toch van uitgaat dat de GIMV geen overheidsinstrument is ? Er wordt decretaal bepaald dat de overheid 25 percent van de aandelen in handen houdt, maar er wordt niet bijgezegd waarvoor men die aandelen zal gebruiken. In elk geval moet de voorzitter van de raad van bestuur van de GIMV uit de VPM komen.

In verband met de aangekondigde statutenwijziging wenst hij de juridische nota van de GIMV hierover wat grondiger te bekijken. Een overname door de GIMV zou niet mogelijk zijn zonder de toestemming van de Vlaamse overheid, aangezien deze via de VPM over een blokkeringsminderheid beschikt. Men moet dan eerst wel weten welke statuten de verder geprivatiseerde GIMV zal hebben. Wie zegt dat de zeven overige leden van de raad van bestuur niet durven ingaan tegen de vijf bestuursleden die door de VPM zijn afgevaardigd ?

De minister had ook gezegd dat het onwaarschijnlijk was dat de overige 75 percent van de GIMV-aandelen in handen van één enkele belegger zouden komen, omdat dit een toch wel zeer hoog bedrag zou vertegenwoordigen. *De heer Eric Van Rompuy* wijst erop dat France Télécom een bod op KPN-Orange uitbracht van meer dan 1.700 miljard frank. Zo onwaarschijnlijk is dit dus niet, vermits de beurswaarde van de GIMV lager ligt. Op de opwerping van heer Laverge dat men beide gevallen niet met elkaar kan vergelijken, vermits de GIMV een investeringsmaatschappij is, antwoordt *de heer Eric Van Rompuy* dat de meerderheidsfracties de GIMV niet meer als een overheidsinstrument beschouwen. Met welke juridische en financiële middelen kan de overheid dan nog een eventuele overname afweren ?

Hij maakt de vergelijking met Lernout&Hauspie, die met 10 percent van de aandelen er toch in slagen heel het bedrijf onder hun controle te houden. De statuten van de vennootschap zijn echter in die zin ook opgesteld. Bovendien beschikken de stichters – voorlopig – nog over voldoende middelen om kapitaalsverhogingen op te vangen. De Vlaamse overheid moet niet de illusie creëren dat ze met 25 percent van de aandelen nog enige echte controle over de GIMV zal kunnen uitoefenen.

De GIMV had een maatschappelijke opdracht, die vastgelegd was in een beheersovereenkomst. Deze opdracht zal de GIMV niet meer kunnen vervullen. 70 percent van de middelen van de GIMV is bedoeld voor Vlaamse bedrijven ; *de heer Eric Van Rompuy* wenst dat dit over vijf jaar ook nog het geval is. Verdere internationalisering en privatisering is nodig, maar enkel met de bedoeling om de maatschappelijke opdracht van de GIMV beter te kunnen vervullen.

Er blijven dus nog veel vragen onbeantwoord. Welke zijn de juridische gevolgen van de verdere privatisering ? In welke zin zullen de statuten worden aangepast ? Wat zijn de gevolgen van de verdere privatisering op de controlebevoegdheid van de overheid ? Zal de overheid vasthouden aan haar participatie bij verdere kapitaalsverhogingen ? Wat is de weerslag van de conclusies van de onderzoekscommissie over de aanwending scheepskredieten – waarbij een hervorming van de structuren van de VOI's wordt aangekondigd – op de structuur van de investeringsmaatschappijen ?

B. Repliek van de minister Dirk Van Mechelen

1. Timing

De minister wenst eerst nogmaals terug te komen op de timing. Hij verwerpt de kritiek van sommigen die beweren dat de Vlaamse regering elf maanden passief is gebleven, om dan voor het zomerreces snel nog enkele ontwerpen van decreet te laten goedkeuren. De volle agenda's van de commissievergaderingen bewijzen het tegendeel. De commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme begon haar werkzaamheden reeds in augustus 1999, naar aanleiding van de dioxinecrisis. De kritiek van de heer Eric Van Rompuy getuigt dan ook van weinig respect voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement.

2. Toekomstige rol van de GIMV voor de Vlaamse economie

De heer Eric Van Rompuy merkte op dat 67 percent van de GIMV-investeringen in 1999 voor Vlaamse bedrijven bestemd waren. *De minister* merkt echter op dat dit in 1998 nog voor 70 percent van de investeringen het geval was. Hij leidt hieruit af dat het belang van de Vlaamse investeringsmarkt voor de GIMV daalt. De GIMV-investeringen in Vlaamse bedrijven kennen wel een groei in absolute cijfers, maar deze groei moet worden gerelativeerd door de sterkere groei van GIMV-participaties in het algemeen. De GIMV zal in de toekomst hoe dan ook minder investeren in Vlaamse bedrijven. Dit is ook logisch, gezien de internationalisering van de investeringsmaatschappijen in het algemeen en van de GIMV in het bijzonder.

De minister citeert terzake de brief van de heer Herman Daems, voorzitter van de raad van bestuur van de GIMV, aan de aandeelhouders uit het jaarverslag 1999 : "Investeringsmaatschappijen die ook in de toekomst succesvol willen blijven, zullen meer en meer moeten specialiseren. Het is alleen door specialisatie dat zij als professioneel en deskundig aandeelhouder in hoogtechnologische ondernemingen en snelgroeiende of internationaliserende ondernemingen een reële toegevoegde waarde kunnen leveren. Specialisatie kan niet binnen de Vlaamse markt alleen worden gerealiseerd ; daarvoor is een Europese dimensie nodig. De Europese dimensie zal de GIMV ook in Vlaanderen sterker maken. Dat is nodig, want door de opkomst van de euro en de snelle opkomst van de markt van het private risicokapitaal wordt de concurrentie voor deals in Vlaanderen steeds maar groter. De resultaten voor het voorbije jaar bewijzen dat de GIMV zich in die concurrentiestrijd goed kan verdedigen, maar in de toekomst zullen internationale spelers nog meer naar de Vlaamse markt kijken, omdat ze aangelokt worden door de technologische opportuniteiten op die markt. Door de specialisatie en europeanisering kan de GIMV sterk blijven in Vlaanderen en meer toegevoegde waarde bieden aan de ondernemingen waarin geparticipeerd wordt.". *De minister* onderschrijft ten volle de strategie die in deze brief wordt voorgesteld.

De heer Eric Van Rompuy vindt het normaal dat het relatief belang van Vlaamse bedrijven in de GIMV-portefeuille in relatieve cijfers daalt. De vraag is in welke mate deze daling zich zal verderzetten en wat de gevolgen zijn van deze daling voor beschikbaarheid van risicokapitaal voor Vlaanderen. De mogelijkheid blijft bestaan dat een internationale speler de 75 percent overblijvende GIMV-aandelen overneemt. *De minister* erkent dat die mogelijkheid blijft bestaan, maar wijst erop dat er mechanismen bestaan die een "uitverkoop" van de GIMV aan een buitenlandse speler kunnen verhinderen.

3. De draagwijdte van het ontwerp van decreet

De Vlaamse regering vraagt aan het Vlaams Parlement om de mogelijkheid te creëren dat de Vlaamse regering de VPM kan machtigen om haar participatie in de GIMV te verminderen tot een minimum van 25 percent van de aandelen plus een aandeel. Hierdoor zou de Vlaamse regering de komende drie jaar kunnen beslissen om tussen 1 en 45 percent GIMV-aandelen te verkopen. Dit betekent dus niet dat de overheidsparticipatie in de GIMV via de VPM direct tot het decretaal bepaalde minimum zal worden herleid.

Bovendien stopt de taak van de regering en het parlement niet na de goedkeuring van dit decreet. De regering zal een aantal bijkomende opdrachten geven aan de VPM. Zo zal de minister een volledig

juridisch rapport vragen aan de VPM met betrekking tot de statuten, de bescherming van het aandeelhouderschap, waarborgen voor het maatschappelijk doel.

De minister stelt vast dat ook de heer Eric Van Rompuy in principe geen bezwaren heeft tegen een verdere privatisering. Als de regering dan toch beslist om haar participatie te herleiden tot minder dan de helft van de aandelen, moet ze deze beslissing maximaal valoriseren. Hierbij moet rekening worden gehouden met de situatie op de markt.

4. De sturingsmogelijkheid van de overheid

De minister beweert dat hij de voorbije elf maanden in geen enkel GIMV-dossier sturend is opgetreden. Het is voor de overheid al moeilijk om sturend op te treden bij de andere beleidsinstrumenten die door hetzelfde decreet werden opgericht en die, in tegenstelling tot de GIMV, voor 100 percent in handen zijn van de overheid. Bovendien heeft men voor deze instrumenten ook nog de mogelijkheid om via bestuursovereenkomsten op te treden, wat bij de GIMV niet langer mogelijk is. *De minister* belooft nogmaals bijkomend juridisch onderzoek te laten verrichten naar de beschermingsmaatregelen die de minderheidsparticipatie mogelijk zou moeten maken. Hij benadrukt nogmaals dat het niet zijn bedoeling is om de overheidsparticipatie meteen terug te brengen tot de decretaal bepaalde ondergrens van 25 percent + 1.

De heer Jacques Laverge begrijpt niet waarom de heer Eric Van Rompuy telkens terugkomt op de sturingsmogelijkheid van de overheid in de GIMV. Alle participaties die de GIMV ooit heeft genomen, waren het gevolg van beslissingen van de vennootschap, waarbij het verwachte rendement van de investering de toetssteen was. *De heer Eric Van Rompuy* meent dat de heer Jacques Laverge voorbijgaat aan de beheersovereenkomsten, waarin duidelijke mission statements waren geformuleerd. De GIMV argumenteerde zijn beslissingen dus niet louter vanuit financiële en economische invalshoeken.

5. De internationalisering van de GIMV

De GIMV beschikt over een kapitaal van 200 miljoen euro per jaar voor het nemen van participaties. Met eigen middelen is dit gemakkelijk op te voeren tot het dubbele. Dit biedt de GIMV de mogelijkheid om de Vlaamse kapitaalmarkt ruimschoots te overstijgen. Op dit ogenblik zijn er in Vlaanderen meer risicokapitaalverschaffers dan goede projecten, met als gevolg een verscherpte concurrentie tussen Vlaamse en buitenlandse kapitaalverschaffers, zoals 3i. De GIMV heeft nog wel de intentie om ongeveer 70 percent van haar investeringen in Vlaanderen te verrichten, maar krijgt het moeilijker om die intentie nog waar te maken. De mogelijkheid die de GIMV nu krijgt om samen met enkele grote institutionele beleggers participaties te nemen in groeibedrijven is een verrijking voor de Vlaamse economie in plaats van een verarming.

6. Conclusie

De historische rol van de GIMV wordt door niemand onderschat. Ze heeft een sterke reputatie opgebouwd als een bedrijvenbouwer. De Vlaamse bedrijven hebben er in een globaliserende economie alle belang bij te beschikken over een partner met internationale contacten en knowhow. De internationalisering is dus een opportuniteit voor de GIMV, mits dit met voldoende voorzichtigheid gebeurt.

V. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMING

De commissie beslist unaniem dat er geen reflectietermijn en geen reflectienota's zullen zijn *(Regl. art. 56.3)*.

Artikelen 1 tot 5

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

VI. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3.

De verslaggevers, *De voorzitter,*

Johan WEYTS André-Emiel BOGAERT
Jacques LAVERGE